

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

A tanuló azonosító
matricája

FIGYELMESEN
RÁRAGASZTANI

MAG

MAGYAR NYELV

ISKOLAI ESSZÉ

MAG IK-1 D-S030

MAG.30.MA.R.K1.16

30388

12

Magyar nyelv

Üres oldal

MAG IK-1 D-S030

99

ÁLTALÁNOS UTASÍTÁSOK

Figyelmesen kövesse az utasításokat.

Az ügyeletes tanár engedélye nélkül ne lapozzon és ne fogjon hozzá a feladatok megoldásához.

Az azonosító matricát ragassza a borítékban található összes vizsgaanyagra.

A vizsga **180** percig tart.

A vizsga e részében iskolai esszét kell írnia. Kövesse az utasításokat és a megadott szempontokat.

Két feladat közül választhat. Figyelmesen olvassa el mindkét feladatot és a mellékelt szöveget/szövegeket, majd válassza ki az ön számára megfelelő feladatot.

Az esszének **400 – 600** szót kell tartalmaznia.

Először írhat a mellékelt piszkozati lapra, de a piszkozati lap tartalmát nem fogják értékelni. **Az iskolai esszét kötelező átmásolni a tisztázati lapra!**

Olvasható kézírással és feltétlenül írott betűkkel írjon. A nagy, nyomtatott betűkkel írt, rendetlen vagy olvashatatlan dolgozatért nulla (0) pont jár. Ha írás közben hibát követ el, a hibát húzza át és írja alá (kézjegy). **Tilos aláíratkozni teljes névvel és vezetéknevével.**

Kizárólag fekete vagy kék tollal írhat.

Sok sikert kívánunk!

A vizsgakönyvecskének 16 oldala van, ebből 4 oldal üres.

Magyar nyelv

Iskolai esszé

I. irodalmi esszé

Utasítások

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, illetve a műről írandó esszére vonatkozó támpontokat! Esszéjének szerkezete kerek, egész legyen (bevezetés, főrész és befejezés). Ügyeljen arra, hogy az esszé megfeleljen a helyesírási, nyelvtani és stiláris követelményeknek! Kövesse az utasításokat és a megadott támpontokat.

William Shakespeare: *Hamlet, dán királyfi* (fordította Arany János)
(részlet)

HAMLET

Szép vagy?

OPHELIA

Hogyan, fenséges úr?

HAMLET

Mert ha becsületes vagy, szép is: nehogy szóba álljon becsületed szépségeddel.

OPHELIA

Lehet-e a szépség, uram, jobb társaságban mint a becsülettel?

HAMLET

Lehet bizony; mert a szépség ereje hamarabb elváltoztatja a becsületet abból ami, kerítővé, mintsem a becsület hatalma a szépséget magához hasonlóvá tehetné. Ez valaha paradox volt, de a mai kor bebizonyítja. Én egykor szerettelek.

OPHELIA

Valóban, fenség, úgy hitette el velem.

HAMLET

Ne hittél volna nekem; mert hiába oltja be az erény e mi vén törzsünket, megérzik rajtunk a vad íz. Én nem szerettelek.

MAG IK-1 D-S030

00

Magyar nyelv

Iskolai esszé

OPHELIA

Annál inkább csalódtam.

HAMLET

Eredj kolostorba; minek szaporítanál bűnösöket! Én meglehetősen becsületes vagyok: mégis oly dolgokkal vádolhatnám magamat, hogy jobb lett volna, ha anyám világra sem szül. Igen büszke vagyok, bosszúálló, nagyravágó; egy intésemre több vétek áll készen, mint amennyi gondolatom van, hogy beleférjen, képzeletem, hogy alakítsa, vagy időm, hogy elkövessém benne. Ily fickók, mint én, mit is mászkáljanak ég s föld között! Cinkos gazemberek vagyunk mindnyájan: egynek se higgy közülünk. Menj Isten hírével, kolostorba. Hol az apád?

OPHELIA

Otthon, uram.

HAMLET

Rá kell csukni az ajtót, hogy ne játssza a bolondot máshol, mint saját házában. Isten veled.

OPHELIA

Ó, könyörülj rajta, mennybéli jószág!

HAMLET

Ha férjhez mégy, ím, ez átkot adom jegyajándékul: légy bár oly szűz, mint a jég, oly tiszta, mint a hó: ne menekülhess a rágalom elől. Vonulj kolostorba menj; Isten veled. Vagy, ha okvetlen férjhez kell menned, menj bolondhoz, mert okos ember úgy is tudja bizony, miféle csudát szoktatok csinálni belőle. Zárdába hát; eredj, hamar pedig. Isten veled.

Az alábbi kérdések az esszé támpontjaiként szolgálnak:

1. Mutassa be a művet annak az irodalmi korszaknak a kontextusában, amelyben keletkezett.
2. Jellemezze részletesen a főhős személyiségét.
3. Értelmezze az idézett szövegrészlet és a dráma egésze alapján, hogyan viszonyul egymáshoz Hamlet és Ophelia.
4. Magyarázza meg, mi a lényege a Hamletben kibontakozó lelki konfliktusnak.
5. Fejtse ki, miért aktuális ez a dráma napjainkban is.

MAG IK-1 D-S030

00

II. irodalmi esszé

Utasítások

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, illetve a műről írandó esszére vonatkozó támpontokat! Esszéjének szerkezete kerek, egész legyen (bevezetés, főrész és befejezés).

Ügyeljen arra, hogy az esszé megfeleljen a helyesírási, nyelvtani és stiláris követelményeknek! Kövesse az utasításokat és a megadott támpontokat.

Örkény István: *Tóték* (részlet)

Tóték Varró őrnagy érkezéséig példás családi életet éltek. Mariska nemcsak szeretete a férjét, hanem olyannyira maga fölött állónak érezte, hogy a szeme mozgásának engedelmeskedett. Ágika meg, a kamaszlányok hevületével, szinte istenítette. Minden, ami a világon szép, az apja volt; egy fecske elsuhanása, a csokoládé elolvadása a szájban, az a szédülés, amikor egy piros rózsába nézünk: ez mind – és hozzá még sok más – együttvéve ő.

Mihelyt Varró őrnagy betette a lábát, az eddigi vonatkozások helyébe újak léptek. Mariska lelkében lassan, fokról fokra, Ágikánál azzal a szemmel nem követhető gyorsasággal, ahogy a villám nem az egyik fába csap, hanem a másikba. Mindig a fizikai vonzalmak váltanak át a legkönnyebben; ahogy eddig apja bőrének szagát szeretete, úgy most az őrnagyét szippantotta be, s Tót hangja helyett most a vendégé rezgett végig az idegzetén. Különösképpen az őrnagy csizmája vonzotta; ezt első naptól fogva maga tisztította, később az ágyába vitte, játszott vele, mint egy hajasbabával, dúdolt neki. E ronda jószág kedvéért idővel teljesen hátat fordított apja hibátlan, csalogató fényű csizmájának!

Egy asszony azonban – egy olyan asszony, mint Mariska – sohasem tépi ki gyökerestül az érzéseit. Ő még akkor is együtt érzett az urával, amikor az oktanul szembeszegült az őrnaggyal, aki pedig csak jót akart vele, s nem állt rá a szája egyetlen helytelenítő szóra sem.

De ő is egyre jobban az őrnagy vonzókörébe került, bár nem fizikai, hanem inkább lelki, sőt, félig-meddig transzcendens értelemben. Bensőjét már csak az a vágy töltötte be, hogy a vendég a lehető legjobban érezze magát, s ezáltal mindinkább az őrnagy közérzetére fixálódott. Megérezte, mikor kezd szomjazni, s már hozta is a könnyű fröccsöt. Az őrnagy még maga se tudta, hogy zsigereiben bélgázok képződtek, amikor Mariska már fölállt, és tapintatosan kiment. Idővel egy óvó burokká, eleven sajthengerré vált, melynek egyetlen hivatása, hogy vendégét megkímélje minden zaklatástól.

Érzékenysége napról napra nőtt. Ebbe bizonyára belejátszott kialvatlansága, a vele járó idegfeszültség, a fiáért, sőt már a férjéért érzett aggodalma. Mint egy telepátikus fenomén, messze távolból megérezte a vendég legkisebb rezdüléseit is; néha rejtélyes hangokat hallott, káprázatokat látott, melyek előre jelezték a vendéget fenyegető veszedelmet.

Magyar nyelv

Iskolai esszé

Az alábbi kérdések az esszé támpontjaiként szolgálnak:

1. Hogyan tükröződik Örkény élete a művészetében?
2. Miben rejlik a mű abszurditása?
3. Magyarázza meg az idézett szöveg és az egész mű alapján, hogyan változnak a szereplők közötti viszonyok az események során (különösen a Tót és Tótné közötti viszony)?
4. Milyen általában a Tóték hatalomhoz való viszonya?
5. Hogyan reagálna Ön egy hasonló helyzetben, ha egy kibíráhatatlan és hatalmaskodó személy lehetetlen követelmények elé állítaná Önt? Eleget tenne a parancsainak vagy ellenállna?

Tisztázati lap

Tisztázati lap

03

Tisztázati lap

Tisztázati lap

03

Tisztázati lap

Tisztázati lap

03

Tisztázati lap

Tisztázati lap

03

Magyar nyelv

Tisztázati lap

Blank writing area with horizontal lines.

MAG IK-1 D-S030

03

Tisztázati lap

Tisztázati lap

03

Magyar nyelv

Üres oldal

MAG IK-1 D-S030

99

Magyar nyelv

Üres oldal

Magyar nyelv

Üres oldal

MAG IK-1 D-S030

99